

A RÉTI CSÍK (*MISGURNUS FOSSILIS*) SZAPORÍTÁSA ÉS NEVELÉSE A TERMÉSZETESVÍZI ÁLLOMÁNYOK FENNTARTÁSA ÉS MEGERŐSÍTÉSE ÉRDEKÉBEN

*Artificial propagation and rearing of weatherfish (*Misgurnus fossilis*) in the interest of natural stock maintenance*

Szerzők: **Zöldi Lajos Gergely**, MKK AM V.; **Lévai Tamás**, MKK ÁM (BSc) III.

Témavezetők: **Dr. Müller Tamás**, tudományos munkatárs,
Demény Ferenc, tanszéki mérnök, MKK-KTI, Halgazdálkodási Tanszék

A XVIII.-XIX. századi folyószabályozások és vízrendezések következtében a korábban tömegesen előforduló mocsári halfajok (réti csík, széles kárász, lápi póc) állományai erősen megfogyatkoztak. A réti csík (*Misgurnus fossilis*) Magyarországon elterjedt, azonban élőhelyeinek megfogyatkozása, és populációinak meggyengülése miatt hazánkban és Európában több helyen is védett.

Ebben az évben – a Debreceni Egyetemtől kapott anyaghalak segítségével – kezdtünk el foglalkozni a faj mesterséges szaporításával és nevelésével. Négy ikrást (átlag testtömeg: 30,19±5,64) és hat tejes egyedét (átlag testtömeg: 20,5±3,33) szaporítottunk mesterségesen. A kora tavasszal behozott halak ivaréretét a hőmérséklet fokozatos emelésével és élő eleség (*tubifex*) etetésével stimuláltuk. A két ivar a habitusuk alapján jól elkülöníthető volt, így a behozott egyedeket ivar szerint külön medencében tartottuk. Egy hónap tartás után, mind az ikrások, mind pedig a tejesek esetén 10 mg/ttkg hipofizissal indukáltuk a végső ivaréretet. Az ikrások 24-37 óra elteltével ovuláltak, ezt követően lefejtük az ikrát és megtermékenyítettük. A négy ikrás PGSI értéke nagy különbségeket mutatott (3,05-16,26 %), átlagosan 10,43±5,79 % volt. A termékenyítés után akváriumokba helyeztük, és hagytuk leragadni az ikraszemeket, 24 óra elteltével a termékenyülési százalék 70,15±2,39 % volt. A lárvák a termékenyítést követő harmadik nap keltek ki és a hatodik nap kezdték meg a táplálkozásukat.

Lárvanevelési kísérletünkben, háromszoros ismétlésben két tápot (SDS 200 és Perla Larva Proactive 6.0) és kontrollként élő eleséget (*Artemia nauplius*) kínáltunk fel. A 15 napos kísérletben az *Artemia*-val etetett csoportok 90 % feletti megmaradást, 25 mm-es átlagos testhosszt és több mint 110 mg-os átlagos testtömeget értek el. A kontroll testhossz és testtömeg értékek messze meghaladták a tápos kezelések eredményeit, ahol komoly problémát okozott az ivadékok torzulása is. 15 nap után 200 literes vályún, vágott *tubifex*-szel etettük tovább a halakat egy hónapos korukig. Az előnevelt halakat a tanszéki kistóba helyeztük ki, ahol a 3 hónapos halak elérték, sőt meg is haladták a 10 cm-es testhosszúságot és a 10 grammos nagyságot.

A réti csík a pontyfélék keltetőházi szaporításával megegyezően szaporítható, az egyedüli nehézséget a tejes egyedektől nyert kevés ivartermék okozza. A szaporítási technológia pontosabb kidolgozására, valamint az ivadékok nevelésére további kísérleteket tervezünk. A mesterséges szaporítás és ivadéknevelés nagymértékben segítheti a faj populációinak megerősödését, ezzel lehetővé válhat a megfogyatkozott állományok, valamint új – a faj igényeinek megfelelő – élőhelyek újranevelése.